

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์ แห่งประเทศไทย

การเปิดโรงเรียนอย่างปลอดภัยในสถานการณ์การระบาดของ โรคโควิด-19

คำแนะนำสำหรับโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

7 มิถุนายน 2564

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยสนับสนุนการเปิดโรงเรียนให้เด็กได้ไปเรียนด้วยตนเอง

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย มีความห่วงใยเด็กไทย ในสถานการณ์ที่มีการระบาดใหญ่ ของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องมาเป็นเวลา 20 เดือน แม้จำนวนเด็กที่ป่วยด้วยโรคโควิด-19 จะน้อยกว่าผู้ใหญ่และอาการมักไม่รุนแรงและการเสียชีวิตน้อยมาก แต่การระบาดนี้มีผลกระทบต่อเด็กไทยในหลายด้าน การปิดโรงเรียนเป็นเวลานาน มีผลกระทบต่อเด็กอย่างรุนแรง เด็กถูกระงับการเรียนรู้และพัฒนาการ การขาดแคลนโภชนาการ เกิดช่องว่างระหว่างเด็ก ความไม่เสมอภาคของเด็กในโอกาสการเรียนรู้ ไม่ใช่ทุกคนรอบครั้วจะมีความพร้อมที่จะรับหน้าที่หรือมีเวลาให้กับลูกอย่างเต็มที่ การปล่อยให้ลูกอยู่บ้านตามลำพังนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงได้ เด็กมีโอกาสมากขึ้นในการพบความรุนแรงและการทำร้ายร่างกาย หรือมีการใช้แรงงานเด็กเพิ่มขึ้น เด็กมีการแยกตัวทางสังคม เนื่องจากโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางสังคม การปิดโรงเรียน มีผลกระทบต่อทักษะการเรียนรู้และพัฒนาการทางสังคม ครูขาดปฏิสัมพันธ์กับเด็ก ครูมีความเครียดและสับสน โรงเรียนอาจขาดความพร้อมในการสอนทางไกล การปิดโรงเรียนอาจทำให้พ่อแม่ขาดรายได้หากต้องหยุดงานมาดูแลเด็ก การปิดโรงเรียนอาจนำไปสู่การหยุดเรียนถาวรของเด็กนักเรียน การเปลี่ยนรอบการเรียนรู้มีผลต่อการจัดสอบวัดผลการเรียนรู้ มีผลต่อเนื่องถึงอนาคตในการเรียน

การระบาดของ โควิด-19 ในประเทศไทยที่รุนแรงขึ้น ในช่วงเดือน เมษายน 2564จนถึงปัจจุบัน ทำให้มียอดผู้ป่วย รวม 169,384ราย เสียชีวิต รวม 1,146 ราย (3 มิย 2564) จัดว่ามีการระบาดหนักโดยเฉพาะในกรุงเทพฯและปริมณฑล มีการติดเชื้อในชุมชนแออัด ตลาด โรงงาน แค้มป์ก่อสร้าง ในกลุ่มแรงงานต่างชาติ และแรงงานชาวไทยหลายแห่ง พบการติดเชื้อภายในครอบครัวเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ การควบคุมการระบาดทำได้ยาก แม้เริ่มมีการฉีดวัคซีนแต่ยังไม่พอเพียง ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยตระหนักถึงผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 ที่มีต่อเด็กจำนวนมาก จึงกำหนดจุดยืนและจัดทำคำแนะนำสำหรับ โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนโดยยึดหลักความรู้ที่มีมากขึ้นจากการระบาดในเวลาที่ผ่านมา เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับการดูแลเด็กในวิกฤต โควิด-19

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สนับสนุนให้ โรงเรียนมีการวางนโยบายและแผนการดำเนินงานในระยะเวลาที่มีการระบาดของโรคโควิด-19โดยมุ่งเน้นเป้าหมายให้เด็กได้ไปเรียนที่โรงเรียน โดยสนับสนุนให้มีนโยบายโรงเรียนปลอดภัย โดยให้โรงเรียนเป็นสถานที่ปลอดภัยจากโควิด-19 มีรายงานผลการศึกษาพบว่าโรงเรียนให้นักเรียนได้ไปเรียนไม่เป็นการทำให้โควิด-19 ระบาดในชุมชนมากขึ้นหากโรงเรียนมีมาตรการควบคุมป้องกันโรค เด็กติดเชื้อโควิด-19 น้อยกว่าผู้ใหญ่มาก ในประเทศไทยเด็กเป็นผู้ติดเชื้อ

เพียงร้อยละ 10 เด็กเล็กมักมีอาการไม่รุนแรงและแพร่เชื้อได้น้อย มีความเสี่ยงน้อย เด็กๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กอนุบาลและเด็กชั้นประถมจึงเหมาะสมที่จะไปเรียนที่โรงเรียน

นโยบายโควิด-19 ของโรงเรียนควรคำนึงถึงหลักการดังนี้

1. ให้โรงเรียนเป็นที่สถานที่ปลอดภัย จาก โควิด-19 ซึ่งต้องการความร่วมมือจากสังคมในการรักษามาตรการการป้องกันการแพร่เชื้อเพื่อในชุมชน ที่จะมีผลกระทบต่อโรงเรียน
2. การเกิดโควิด-19 ขึ้นในโรงเรียนเป็นการสะท้อนสถานการณ์ในชุมชน โรงเรียนไม่ได้เป็นกลไกผลักดันให้เกิดการระบาดสู่ชุมชน
3. การจัดการควบคุมโรคโควิด-19 ในชุมชนอย่างเข้มแข็งและกว้างขวางเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการเปิดโรงเรียนโดยไม่ต้องปิดลงอีก
4. นโยบายของโรงเรียนควรคำนึงถึงสุขภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี ของเด็กนักเรียน ครอบครัว ครู เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน และ ชุมชน
5. ต้องมีการสนับสนุนให้โรงเรียนมีงบประมาณสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค และการดำเนินการเรียนการสอน ในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-19

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยสนับสนุนให้โรงเรียนมีเป้าหมายมุ่งสู่การเปิดโรงเรียนให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียน โดยมีการปฏิบัติเข้มงวด ตามมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่เชื้อ SARS-CoV2

โรคโควิด-19 ในเด็กและวัยรุ่นแตกต่างจากโรคทางเดินหายใจอื่นๆ เช่น ไข้หวัดใหญ่ซึ่งเด็กเป็นตัวจักรสำคัญให้มีการระบาดสู่ชุมชน แต่ไวรัส SARS-CoV2 ที่ทำให้เกิดโรคโควิด มีการติดเชื้อ ในเด็กน้อยกว่าผู้ใหญ่มาก และมักไม่ค่อยมีอาการหรือมีอาการเพียงเล็กน้อย เด็กและโรงเรียนจึงไม่ได้เป็นผู้ขับเคลื่อนการระบาดของโรคโควิด-19 การระบาดที่ผ่านมาในสหรัฐอเมริกาพบว่าเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปีจะติดเชื้อน้อยกว่าผู้ใหญ่และ แพร่เชื้อได้น้อยกว่าผู้ใหญ่ และเด็กอายุมากกว่า 10 ปีอาจแพร่เชื้อได้เหมือนผู้ใหญ่ ซึ่งข้อมูลนี้ ต้องนำมาเป็นข้อพิจารณาในการเปิดหรือปิดโรงเรียนด้วย หลักการสำคัญของการป้องกันโควิด-19 ในโรงเรียนประกอบด้วย

1. การปฏิบัติตามมาตรการควบคุมหลายอย่างร่วมกัน สามารถป้องกันการแพร่ของไวรัส SARS-CoV2 ได้อย่างมาก ได้แก่การให้เด็กอายุตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป และบุคลากรในโรงเรียนใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ร่วมกับการรักษาระยะห่างระหว่างบุคคล การล้างมือ การจัดอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนให้เฉพาะนักเรียนแต่ละคน ไม่ใช้อุปกรณ์ร่วมกัน การคัดกรองสุขภาพของนักเรียน ครู และบุคลากร การควบคุมไม่ให้บุคคลอื่น รวมทั้งผู้ปกครองเข้ามาในบริเวณโรงเรียน การลดกิจกรรมที่มีการรวมคน การลดจำนวนนักเรียนในห้อง การจัดกลุ่มนักเรียน การจัดการเรียนนอกห้องเรียน การจัดการให้มืออากาศถ่ายเทดี การไม่รับประทานอาหารร่วมกัน การงดใช้ห้องพักร่วมสำหรับครู และการดูแลนักเรียนให้หลีกเลี่ยงการสัมผัสบุคคลภายนอกโรงเรียนเป็นต้น เมื่อใช้มาตรการร่วมกัน จะทำให้โรงเรียนไม่เป็นที่เสี่ยงแม้อยู่ในพื้นที่ระบาด

2. วัคซีนป้องกันโควิด-19 ครู บุคลากรในโรงเรียนและผู้ดูแลเด็ก จำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโควิด-19 ผลการศึกษาพบว่าวัคซีนมีความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพดี ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยขอ

สนับสนุนนโยบายรัฐบาลที่จัดให้ ครู และบุคลากรของโรงเรียนเป็นบุคคลแนวหน้าที่จะได้รับวัคซีนป้องกันโควิด-19 เป็นการเร่งด่วน

เนื่องจากขณะนี้ เด็กยังไม่ได้รับวัคซีน ครู และบุคลากรในโรงเรียนที่ได้รับวัคซีนแล้วจึงยังคงต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด

การจะให้โรงเรียนเป็นสถานที่ปลอดภัยจากโรคโควิด-19 ต้องอาศัยการควบคุมโรคในชุมชน โดยทั่วไปมักมีการพิจารณาเปิดโรงเรียนในเวลาที่การแพร่เชื้ออยู่ในระดับต่ำ แต่ในปัจจุบัน มีผลการศึกษาที่แสดงว่าการแพร่เชื้อเกิดขึ้นในโรงเรียนน้อยมากแม้ในสถานการณ์ที่มีการระบาดสูงในชุมชน หากมีการใช้มาตรการป้องกันอย่างเหมาะสมในโรงเรียน

บทสรุป

การเปิดโรงเรียนให้เด็กไปเรียน มีความสำคัญเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ของเด็กและครอบครัว หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และการศึกษาต่างๆสนับสนุนว่าการเปิดโรงเรียนอย่างปลอดภัยเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ โดยมีความร่วมมือระหว่าง ครู ครอบครัว ชุมชน และ แพทย์ เพื่อให้เด็กที่มีความพร้อมได้ไปเรียนที่โรงเรียน และมีการเรียนออนไลน์สำหรับเด็กและครอบครัวที่ยังไม่พร้อม

เอกสารอ้างอิง:

1. คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19.กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.6 มิถุนายน 2563.<https://multimedia.anamai.moph.go.th>>...
2. School & Child Care: Plan, Prepare, and Respond. Updated Apr 27,2021.www.cdc.gov. Cited on 6 Jun 2021
3. Household COVID-19 risk and in-person schooling. Lessler J,Grabowski M, Grantz K et al., Science Vol 372,Issue 6546 pp1092-1097.DOI:10.1126/science.abb2939
4. COVID-19 and School Closures: One year of education disruption-UNICEF DATA.<https://data.unicef.org>>resource
5. School Setting: COVID-19:CDC. <https://www.cdc.gov>. Cited on 6 Jun 2021
6. COVID-19 Guidance for Safe School-AAP.<https://services.org>. Cited on 6 Jun 2021